

Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

Rózsafüzér Királynéja

Biztosan sokan gondolkodtak már azon, hogy a Rózsafüzér minek köszönheti népszerűségét? Az emberek imádkozzák nagy bazilikákban, kis vidéki templomokban, vonaton és orvosi várótermekben. A választ, úgy érzem, egyszerűen meg lehet adni: A Rózsafüzér az Istennel kapcsolatban élő keresztény ember „útitársa” az élet zarándokútján. Titkain keresztül feltáruhnak Isten mélységes titkai és szeretetének jelei. A titkok, ugyanis mint az ablakok rányitják a hívő ember szemét a végtelen Isten egy-egy megnyilvánulásra, és a titkokon keresztül az egész misztérium közel kerül hozzánk. Az egymást követő titkok pedig egy Isten szeretetének kibontakozását is elének tárja. Így például az örvendetes Rózsafüzér, az öröm terjedése által Isten szeretetének a kiadását, a fájdalmas Rózsafüzér pedig Jézus fájdalmának az elmélyülését, és ezáltal az értünk hozott áldozatának az egyre nagyobb felismerését is.

A Mária tiszteletéről ismert Monforti Grignon Lajos így ír a Rózsafüzér titkainak szemléléséről:

„A keresztény lélek fő feladata, hogy a tökéletességre törekedjék. „Az Isten hű utánczóit legyetek, mint az Ő szeretett gyermekei”, mondja az Apostol. Ez a kötelesség számunkra oly fontos, hogy ettől függ örök üdvösségünk. Nisszai Szent Gergely finoman figyelmeztet, hogy festőkké váljunk. Lelkünk az üres vászon, azon kell forgatni az ecsetet. Az erények a színek, szép ragyogó színek. Az eredeti minta pedig, amit le kell másolnunk: Jézus Krisztus, az élő és tökéletes mása az Örök Atyának. A festő modellt állít maga elé, és minden ecsetvonásnál rátekint mintaképére; hasonlóképpen a keresztény is Jézus Krisztus életét és erényeit tartja szem előtt, hogy ne mondjon, ne gondoljon, és ne tegyen semmit, ami ne egyeznék Krisztus szellemével. A szent rózsafüzér tizenöt titka hozza szemünk elé az eszményképet: Jézus és Mária életét, amit le kell mintáznunk.

A gyermekek szüleit utánozzák; amint hallják őket beszélni, megtanulják nyelvüket; a tanuló úgy tanulja meg mesterségét, hogy látja, miként dolgozik a mester. A Rózsafüzér Társulatok hűséges tagjai az isteni kegyelem segítségével és Mária közbenjárása által, úgy

lesznek hasonlatossá az isteni Tanítómesterhez, hogy Jézus Krisztus erényeit életének tizenöt titkában figyelmesen és buzgón szemügyre veszik.”
(Szentolvasó 61. old)

A szerző egy októberi lelki programot is állíthat elének. A mi feladatunk is az, hogy lelkünket Jézus képmására kell a kegyelem segítségével festenünk. Ezt úgy tudjuk megtenni, ha a Rózsafüzér titkait magunk elé képzeljük, és azokon elmélkedünk. Például, Jézus hogyan viselte a szenvedések különböző formáit, a lelki terheket (vérrel verejtékezett), fizikait (megostorozták), a gúnyt (tövissel koszorúzták), a látványos megszegényítés fizikai és lelki fájdalmát (a keresztet hordozta), és a magányt és a kitaszítotttságot (keresztre feszítették). Ezeket a Krisztus arcokat „ikonokat” szemlélve jobban meg tudjuk ismerni Őt, és azt is felismerhetjük, hogy a mi élethelyzeteinkben, amelyek hasonlóak lehetnek az övéhez, milyen üzenete lehet számunkra. A lelki szenvedéseket átélő Jézus például azt üzenheti számunkra, hogy az Isten ügye mellett való kiállás következtében az ember gyakran szembekerülhet egyéni vagy csoportérdekekkel, amelyek nem válogatnak az eszközeikben. A keresztény embernek megerősítést adhat, ha a szenvedő Jézus arcába tekint, és felismeri, hogy Jézus nem tehetett mást, ha azt akarta, hogy a szeretet győzzön a bűn felett. Jézus nem ütött vissza, az Olajfák hegyén utasította Pétert, hogy kardját tegye a hüvelyébe, és a kereszten megbocsátott ellenségeinek is. Azóta a gonoszok szándéka ismertté vált, a Római Birodalom összeomlott, de az Ő szeretetére épített Egyház, azóta is fennáll és hirdeti az evangéliumot. Jézus a Rózsafüzér imádkozása által azt üzenheti számunkra, hogy az Isten ügyéért vállalt testi-lelki szenvedésben nem vagyunk egyedül. Ő mellettünk van a megpróbáltatásokban, segíti vinni keresztünket, segít abban, erőt ad ahhoz, hogy a rosszat ne rosszal viszonzozzuk, és hogy egy-egy rosszul sikerült cselekedet mögött felismerjük a másik kényszerhelyzetét vagy jó szándékát. Így mi is munkálói lehetünk Isten Országára földi magvalósulásban, vagyis Isten szeretetének a befogadásában, és továbbadásában.

Szolgalat és imádság

Anzelm atya segítségével Márta és Mária alakjára (Lk 10, 38-42.) figyelhettünk – az Úr szemével. Márta sűrög-forog, Mária pedig az Urat hallgatja. Gyakran szembeállítják a két tevékenységet, a szolgálatot és az imádságot – hiszen Istent hallgatni az imádság lényege –, pedig valójában a kettő összetartozik, és egyik sem létezhet a másik nélkül.

A szeretetnek viszont csak akkor van értelme, ha Istennel kapcsolatban áll, azaz elfogadom a másik istenképűségét és Isten ingyenes szeretetét, és ennek megfelelően cselekszem, tehát továbbítom embertársam felé. Vagyis ha más segítséget kér, szolgálni kell, ha más segítséget felajánl, el kell fogadni; mindezt imádsággal, imádságként.

Míg az önkéntesen vállalt segítségnyújtást szívesebben végezzük, ha kérik vagy elvárják azt, hajlamosak vagyunk tehernek érezni, mert az indítás kívülről érkezik. Pedig mindig a mi döntésünk határozza meg a végkifejletet: ha pozitívan reagálunk a külső felszólításra, az ugyanannyira a sajátunk, mint a belső készítésnek való engedelmesség. A mindennapi életben az egyik leggyakoribb lehetőséget sokszor észre sem vesszük: a megfelelő lelkiülettel végzett munkaköri szolgálat is a szolgáló szeretet példája lehet, nem pusztán kényszer. Az ember – különösen más élőlények tulajdonságaival összehasonlítva – nagyon esendő, sokféle veszély leselkedik rá, amelyeket csak közös erővel tud leküzdeni. Ez a teremtettség lényegi jellemzője, ugyanakkor a kölcsönös rászorultság felismerése az emberi közösség kezdete. Manapság nehezen fogadjuk el, hogy rászorulunk a másokra, hogy korlátaink vannak, és a szándékaink gyakran meghaladják a lehetőségeinket, akár a saját fizikai vagy éppen szellemi lehetőségeink beszűkülése, akár a körülmények miatt. Ez indulatokat válthat ki, főleg, ha mások segíteni akarnak, és ezt tolokodásnak érezzük. Szolgálat és alázat összetartozik – alázat mind a szolgálattelvő, mind az azt elfogadó részéről. Nem szabad szomorkodni, ha elvárásaink nem teljesülnek, mert egyrészt a szomorúság vétkezés Jézus öröme felszólító parancsa és örömhíre ellen, másrészt Isten elvárásai nem egyeznek a mieinkkel. A végső mérce mindig Isten: folyamatos önneveléssel rá kell szoknunk cselekedeteink szüntelen – legalább utólagos – reflexiójára, hogy képesek legyünk túllépni hibáinkon, hiszen Isten ezt várja el tőlünk, nem pedig a tökéletességet – azt ugyanis csak ő jelenti. Míg a gőg elutasítja az Istennel és a másik emberrel való együttműködést, a szolgálatban a szeretet nyilvánul meg.

Az Isteni Ige szolgálata a kinyilatkoztatott igazság szolgálatát, az örök és tökéletes igazság elővételezését jelenti, mind a hirdetés, mind – azt megelőzően és folyamatosan – a hallgatás, a figyelés tekintetében, akár a szenthagyományról, akár a Szentírásról, akár a Tanítóhivatal megnyilatkozásairól van szó; ez pedig egyben az imádság lényege és célja. Az imához – hogy valóban figyelni tudjunk – csend szükséges, annak nem okvetlenül teljes fizikai értelmében, sokkal inkább saját lelkünkre vonatkoztatva. Rendezni kell a gondolatainkat, felismerni, ki valójában a kezdeményező, és igyekezni a világhoz való ragaszkodástól megszabadulni. Előfordul, hogy a hit hiányával is meg kell küzdeni, és össze kell kapcsolnunk saját életünket – múltunkat, jelenünket, jövőnket – Isten örök jelenével. Isten arcára kell figyelni – Isten rejtélyes bemutatkozása (Kiv 3, 14.) is inkább erre utal: „veled vagyok” –, ráhangolódni az ő igazságára, és akkor olyan élmény lesz imádságunk, Istennek töltött együttlétünk, amit sosem felejtünk el, és amihez később is visszanyúlhatunk. Az ilyen lelkiülettel végzett imádság valóban szolgálat: az egész közösséget építi, még ha csak távolról, saját kis szobánkban tesszük is.

Márta is hallgatta az Urat, miközben tevékenykedett, de egy pillanatra elveszítette a szolgáló szeretet lelkét, ezért neheztelt testvérére, aki nem végzett fizikai munkát, „csak” figyelt. Ha feltámad ilyenkor az irigység, az értéktelenné teszi bármilyen odaadással végzett szolgálatunkat. Ugyanakkor azt sem szabad elfelejtenünk, hogy az ima csak akkor gyümölcsöző, ha belőle szolgálat fakad, illetve önmaga is szolgálat. Jézus maga adott példát: egész élete szolgálat volt, és egyben imádság; szolgálat az elesett emberiség felemeléséért, vigasztalásáért; imádság a megváltásunkért; amit a kereszten, mint tökéletes áldozatot ajánlott fel.

Nyár Újlakon 2010

Plébániánk egész ifjúsága megmozdult a nyáron és a különböző táborok egymást érték.

Az egyik közösség épphogy megérkezett, a másik már indult is a saját útjára.

A nyár elején a három hetes napközis táborral indult el az idei vakáció. Újlak egész fiatalága összefogott hogy minél több gyereknek szerezhessen örömet. A visszajelzésekből és a létszámból kiindulva azt hiszem nem csak mi élveztük azt a pár napot. Naponta 45-50 gyerek volt ez idő alatt és mindegyiküktől lehetett tanulni valamit. Mi vezetők is feltöltődhattunk. A kaktuszok Bernecebarátiba látogattak közösségi életük első sáortáborába. Igyekeztünk a civilizációtól távol tölteni azt a néhány napot. Sokat játszottunk, kirándultunk és egyik este általunk szervezett vicces éjjeli támadásban is részük volt a gyerekeknek. Néhányan Újlakról jöttek le, hogy a gyerekek bátorságpróbán vehessenek részt az éjjeli őrség keretein belül. A Szotyik Horányban és Szigetmonostor környékén bicikliztek. Egy kulcsosházban laktunk mindannyian. Rengeteget beszélgettünk, de azért jutott idő a játékra is, s mivel idén van közösségünk 10 éves évfordulója, ezért az utolsó este Szotyki-fesztivált rendeztünk. Meghívtuk volt vezetőinket is és tortával ünnepeltük meg a jeles eseményt. A Nemhalak SÁta környékét derítették fel. Idén először mentek táborba úgy, hogy vezetőik később csatlakoztak hozzájuk. A tábor maguknak szervezték és a programokat is maguk találták ki. Elmondásuk szerint ez az egy hét még közelebb hozta egymáshoz a közösség tagjait és nagyon jól érezték magukat. Az Almakukacok Balaton környékén jártak. Őket még vezetőik vitték el táborozni, de idén először részt vállaltak a tábori programok megszervezésében. Sokat beszélgettek a felnőtté válásról és a feladatvállalásról. A közösségek táborai után került sor a Gitáros kórus táborra, ahol találkozhattak a nyáron szétszóródott emberek. Rendkívül jó hangulatúra sikeredett az a hét is. Egész nap szólt a zene, énekeltünk, játszottunk, új dalokat tanultunk. Sőt két alkalommal az utcazenélés örömeit is megtapasztalhattuk. Az elmúlt hetekben pedig szinte minden este valamilyen program keretében a plébánián vagy máshol újra együtt voltunk. Az idei nyár zárásaként ismét megrendeztük a plébániái szalonnasütést, s bár az idő nem annyira volt kegyes hozzánk, így a szalonnasütésből melegszendvics sütés lett, azért azt hiszem, méltóképp megkoronáztuk az elmúlt hónapok mozgalmas eseményeit.

Remélem mindannyiunk számára maradandó élményt nyújtott ez a nyár és a megszerzett lelkesedést minél tovább meg tudjuk őrizni magunkban, hogy kitartson évközben is a szűkösebb időkben. S mindig jusson eszünkbe, hogy ezen a plébánián olyan közösség él, hogy bárki bármikor számíthat a másokra örömben, bánatban egyaránt.

„Agyagaink közt e vidéken legnevezetesebb s korra is legrégebb képződésű a kis-czelli agyag, melyből Ó-Buda irányában, a Mátyás-hegy aljában és Buda-Ujlakon vetik a téglát. Fentebb, a vörösvári úthoz közel, Boros-Jenő határában József főherceg téglavetőjéhez adja az agyagot. Örömben és Pomázon is felhasználják.”

Salamon Ferencz: Buda-Pest földje - Vasárnapi Ujság 38. szám, 1875. szeptember 19., 598. o.

Újlaki emlékek nyomában (XII.)

Óbuda házainak szerkezeti anyagát hosszú időn át a fa mellett a római romok kő- és téglanyaga, majd később a vályogvetés és a mészkőbányák (Mátyás-hegy, Csillaghegy) szolgáltatták. *A híres, Közép-Európában legjobbnak tartott „kiscelli” kékanyag vonulatot már a rómaiak is ismerték és hasznosították.*

SALAMON FERENCZ – a pesti egyetem tanára – a főváros történelmét feldolgozó művében [Buda-Pest története (I – III., Bp., 1878 – 1885)] ezt az agyagfajtát így jellemezte: „Az agyag csaknem kőkeménységű a hegyben s színe kék. (...) Szilárd keménységére pedig az a bizonyosság, hogy hatalmas lánczhidunk minden oszlopának fundamentoma ezen agyagrétegbe van ásva, s mióta állanak, legkisebb süllyedést sem tapasztaltak rajtuk.”

A Szépvölgyi út mellett kiemelkedő Mátyás-hegy délkeleti oldalában a messziről látható bemélyedés az évtizedekkel ezelőtt itt folytatott kőbányászatról árulkodik. A Mátyás-hegyi kőfejtőben mészkövet bányásztak a XIX.-XX. század fordulóján, de a bányászat az 1900-as évek elején megszűnt.

A Bécsi út mentén – napjainkban is beazonosítható egykori helyszíneken – a XIX. század közepétől 12 téglagyár épült. Ezek közül az egyik legrégebbi a Szépvölgyi út 15. alatti, 1865-ben alapított *Holzspach Téglagyár*. A gyárat a Lábatlani Cementgyár magyar tulajdonosa, Weisenbacher Endre megvette, és kibővítése után 1892-től Egyesült Téglá- és Cementgyár Rt. néven működött. A századforduló előtt mintegy 220 munkást foglalkoztatott, gépeit gőzerővel hajtotta és mindenféle kézi gyártású és sajtolt téglát és cserepet készített.

A Holzspach család tagjai már a XIX. század közepétől komoly elismerést szereztek a különböző fővárosi építkezéseknél. 1864-1866 között a *pesti aldunator rakpartjának* megépítésében Diescher József építész HOLZSPACH JAKAB támogatta. Az 1885. évi országos kiállítás épületeinek terveire 1883-ban kiírt pályázaton az *iparcsarnok második díját HOLZSPACH A. ÉS FIAI* építési vállalkozók nyerték el. Jelentkeztek az *új országház* építési munkálataira meghirdetett pályázatra is, amelyre négy ajánlat érkezett. „A föld, kőműves és elhelyezési munkálatokkal Holzspach A(ndrás) és fiai cég és Hauszmann Sándor bíztak meg mint a kik az erre kiírt összegnél 778,467 frttal olcsóbban vállalkoztak.”

„Az új állandó országház építésénél (...) évenként 12 millió téglá beépítésére számítanak. E nagy mennyiségből egyelőre 2 milliót a Holzspach A. és fiai, és Hauszmann Sándor építő-vállalkozók buda-ujlaki saját téglagyára szállít, a többi bevásárolják; később azonban az ujlaki gyár a szükséglet legnagyobb részét képes lesz fedezni. Az új országház, a mint nagyjából ki lehet számítani, mintegy 120 millió téglát fog fölemészteni.” [Vasárnapi Ujság, 35. szám, 1887. augusztus 28.]

Jóval később, 1933. január 1-jén, az Egyesült Téglá- és Cementgyár Rt. beolvadt a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaságba. A téglagyárat a II. világháború alatt bezárták, de utána még egy ideig folytatódhatott a téglagyártás. 1952-ben idetelepedt a Mechanikai Mérőműszerek Gyára, amelynek felszámolása után a Holzspach Téglagyár helyén 2008-ra felépült a Szépvölgyi Irodapark. Az egykori gyár nyomai azonban nem tűntek el, a bánya homlokfalai még mind a mai napig meredeken határolják az irodaépületeket.

Dr. Ráday Lóránt

Miserend:Újlaki plébániatemplom:hétköznapokon: 6³⁰ és 18⁰⁰vasárnap: 9⁰⁰, 10³⁰, 18⁰⁰Szent Mihály kápolna: vasárnap 11⁰⁰Szent István kápolna: hétköznapokon: 17³⁰
vasárnap 9⁰⁰ és 11⁰⁰**Gyóntatás:**

hétfő, kedd, szerda: esti szentmise előtt

csütörtök: esti szentmise után

péntek: 17.³⁰ - 18.³⁰vasárnap: 10.⁰⁰ - 11.³⁰**Szentségimádás:** minden csütörtökön és minden hónap első szombatján az esti szentmise után ½ 8-ig.**Zsolozsma:** péntek 7⁰⁰; vasárnap 17³⁰**Gyermekeinkért** ajánljuk fel minden hónap 21-én az este 6⁰⁰ (vasárnap a reggel 9⁰⁰) órai szentmisét.**Gyermeket váró házaspárokért** ajánljuk fel minden hónap első szombatján az esti 6 órás szentmisét.**Minden hónap első hétfőjén,** az esti szentmise után **papokért imádkozunk** a Szent Erzsébet hittanteremben.**Plébániánk rendszeres programjai:****Iroda** (Bécsi út 32. Tel: 335-3573):hétfőn és pénteken 10⁰⁰ – 12⁰⁰,kedden, szerdán és csütörtökön 16⁰⁰ – 18⁰⁰.**Karitás:** (Bécsi út 18.): hétfő 17⁰⁰ – 19⁰⁰**Könyvtár:** vasárnap 9⁰⁰ – 10³⁰ között.**Nyugdíjas klub:** minden kedden délelőtt 10⁰⁰ órakor a Szent Erzsébet teremben.**Teadélelőtt:** a hónap második vasárnapján a 9⁰⁰ órai szentmise után, a Szent Erzsébet teremben.**Játszóház:** minden csütörtökön 10-12 óráig a Szent István teremben (Felvilágosítás: Ordódy Klára 20/512-6605)**Kóruspróbák:** kedden és csütörtökön 19⁰⁰-21⁰⁰ a Szent István hittanteremben. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.**Hirdetés:**

Az Ifjúsági Gitáros Kórus szeretettel vár minden érdeklődőt, aki szívesen énekelne velünk együtt és szívesen válna egy ifjú közösség tagjává.

Próbák október 7-én és 21-én este 7 órakor a Szent Margit hittanteremben.

Családi események:**A keresztség szentségében részesültek:**

Lazarev Szófia

Örök hűséget esküdtek egymásnak:Dr. Harnos Flórián és Kovács Anikó;
Gyarmathy Thomas és Pakot Brigitta,
Kelemen Szilárd és Takács Henrietta,
Pszota László és Szabó Ramóna,
Varga Zoltán és Szabó Laura,
Rávai András és Dr. Weber Viktória;
Fiantok Dániel és Kozma Krisztina**Halottaink:**

Marschall Béla (83), Horváth Gyula (85), Gál Jánosné (54), Bíró Ernőné (79), Czupor Jánosné (90), Bánkus Pál (71), Bánffy György (83), Dessewffy Sándor (75)

Újlaki Hangok az Újlaki Katolikus Plébánia lapja, megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32. **Felelős szerkesztő:** Dr. Beran Ferenc plébános, cikkeket-híreket az ujlakiplebanos@gmail.com címre, vagy a Felhévizi úti postaládába várjuk, **lapzártá:** minden hónap 20-a.

Szüreti bál mindenkinek

*Szóló szőlő magányosan
rájött, ettől rossz kedve van.
Egyedül a szőlő árva,
szüksége van sok baráttra.*

*Fogta hát a trombitáját.
Összehívni sok barátját.
Mulatság lesz, s máris fújta
jött is a sok szőlő futva.*

*Begördült a friss Kadarka,
s tekintgetett jobbra-balra,
Kereste, hogy hol a párja,
fehér ruhás szép Leányka.*

*Furmint pajtás ide nézz,
édes vagyok, mint a méz,
kiáltja a Hárslevelű
arcán máris vidám derű.*

*Kékoportó pedig táncol,
csókot kap a Muskotálytól.
Olaszrizling és a Nektár
szintén ropja, nem tapsra vár.*

*Móka, játék, eszem-iszom,
tánc és zene: szőlő szезon.
Gyertek ti is, szól már a kürt,
gyűlik sorra a sok-sok fűrt.*

*Idős, ifjú ne tétovázz,
Itt van végre a nagy mustláz.
Szeretettel mindenkít vár
az ÚJLAKI SZÜRETI BÁL.*

Szeretettel hívunk, várunk mindenkit az Újlaki plébánia
történetében először megrendezendő

Szüreti bálba

melynek időpontja

**2010. október 16. (szombat), este 7 óra,
a Szent István hittanteremben!**

(Felhévizi u. 2. zöld kapu)

Lesz itt zenés-táncos mulatság, szőlő, must és bor, jókedv,
társasok és jó társaság, finomabbnál finomabb
melegszendvicsek, és még ezernyi más!
Teremtsünk hagyományt, legyünk sokan
Újlak I. Szüreti bálján!

(Ha bárki szeretne a bál rendezésébe bekapcsolódni vagy akár csak egy ötlete is van, jelentkezzen nálam, örömmel fogadom! :)

Kovács Betti